

SP2331 Poruchy chování 1

SPc548 Specializace: Poradenství, diagnostika a intervence jedinců s poruchami chování 1

SPc323 Poradenství, diagnostika a intervence v etopedii I

Vyučující

Mgr. et Mgr. et Mgr. Věra Linhartová, Ph.D.

doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.

Případné organizační záležitosti řešte po přečtení celého sylabu e-mailem s Věrou Linhartovou.

Konzultace

v konzultačních hodinách po předchozí e-mailové domluvě

Výuka

Prezenční studium

SP2331 Poruchy chování 1

Čtvrtek 8-10.50 Čt 8:00–10:50 učebna 33

17.2. a 24.2. 2022 vyučuje Věra Vojtová

Od 3.3. 2022 vyučuje Věra Linhartová

Kombinované studium a celoživotní vzdělávání

SP2331 Poruchy chování 1

So 26. 2. 8:00–13:50 učebna 51, So 12. 3. 8:00–13:50 učebna 51, Pá 18. 3. 8:00–13:50 učebna 51

SPc548 Specializace: Poradenství, diagnostika a intervence jedinců s poruchami chování 1

So 26. 2. 8:00–13:50 učebna 51, So 12. 3. 8:00–13:50 učebna 51, Pá 18. 3. 8:00–13:50 učebna 51, So 30. 4. 8:00–13:50 Virtuální místnost, So 14. 5. 14:00–19:50 učebna 51

SPc323 Poradenství, diagnostika a intervence v etopedii I

So 26. 2. 8:00–13:50 učebna 51, So 12. 3. 8:00–13:50 učebna 51, Pá 18. 3. 8:00–13:50 učebna 51

26.2. 2022 vyučuje Věra Vojtová, osobní setkání

30.4.2022 stáž v SVP, individuální plnění, možno kdykoliv během semestru

12.3. 2022 vyučuje Věra Linhartová, osobní setkání

14.5. 2022 případové studie, podpurná skupina, vyučuje Věra Linhartová

18.3. 2022 vyučuje Věra Linhartová, osobní setkání

Anotace kurzu

Cílem předmětu je posílit kompetence studentů v oblasti speciálně. pedagogického poradenství v etopedii a uvést je do problematiky intervenční práce. Po úspěšném absolvování bude student umět vést diagnostický rozhovor, aplikovat metody speciálně pedagogického hodnocení/diagnostiky poruch chování, bude znát ucelený poradenský a intervenční systém se zaměřením na děti s problémy/poruchami chování, bude umět vést diagnostické záznamy.

Osnova kurzu

- Diagnostika speciálního pedagoga se zaměřením na poruchy chování, identifikace cílů intervence, dlouhodobé cíle intervence
- Nástroje pro diagnostiku chování, škálování
- Prevence/poradenství/intervence rizikového/problémového chování, terapie a intervence
- Resilientní zdroje poradenství a intervence 3P
- Model informované intervence – podpora, posilování, provázení

- Vedení případu – struktura záznamu
- Pedagogické poradenství a intervence ve výchovně vzdělávacím procesu etopedie, vymezení poradenství ve vztahu k sociální práci
- Poradenský rozhovor, záznam poradenského rozhovoru
- Motivační rozhovory
- Poradenská témata
- Případová konference, Interaktivní případová konference

Literatura

- Bechyňová, V. (2012) Případové konference. Portál.
- Ayers, H., Clarke, D. A. M., & Murray, A. (2000). Perspectives on behaviour: a practical guide to effective interventions for teachers . D. Fulton.
- Kopřiva, K. (2013). Lidský vztah jako součást profese.Portál.
- MPSV (2011). Manuál k případovým konferencím. MPSV
- MŠMT (2019). Národní strategie 2019 – 2027 – Primární prevence rizikového chování. MŠMT
- Navrátil, Pavel (2010). Reflexivita v posuzování životní situace klientek a klientů sociální práce
- Recknagel, Marion (2012) Jak komunikovat chytře : tipy a triky pro zvládnání obtížných rozhovorů. Praha: Grada
- Tomášek, J. (2013) SELF-REPORTOVÉ STUDIE KRIMINÁLNÍHO CHOVÁNÍ.
- VOJTOVÁ, V. (2010) Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti. MSD
- VOJTOVÁ, V.(2003). Poradenství v rámci školy. In: VÍTKOVÁ, M. Otázky speciálně pedagogického poradenství, 1.vyd. MSD, s.176 – 182.
- VOJTOVÁ, V., FUČÍK, P. (2012) Předcházení problémům v chování žáků. Dotazník pro žáky. Národní ústav pro vzdělávání
- VOJTOVÁ, V., ČERVENKA, K. et al. (2012) Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování. Brno: Masarykova univerzita.

Výukové metody

Diskuze, práce s odborným textem – studium, analýza, komparace, seminární práce, portfolio

Výukové metody

V kurzu jsou využívány kombinace teoretických a praktických bloků. Během výuky jsou zohledněny zkušenosti studentů z praxe a jejich očekávání.

Podmínky pro úspěšné absolvování kurzu

- **aktivní účast na výuce (i v případě online formy)**– průběžné aktivní vstupy, zapojování se do diskuze, je součástí závěrečného hodnocení
- **odevzdání tří úkolů** – viz zadání níže, **do pondělí 31.5.2022** včetně

Dopředu Vás prosím, abyste si pohlídali včasné termíny odevzdání úkolů. Ke zkoušce bude možné jít až po úspěšném odevzdání všech úkolů.

Ukončení předmětu

Předmět bude ukončen ústní zkouškou nad tématy probíranými v průběhu semestru, ke zkoušce bude třeba mít připravenou kazuistiku dítěte, o přesné podobě vás budeme informovat v závěru semestru.

Povinné výstupy kurzu – seminární práce

1. **Záznam pozorovaného chování** – ŠKOLNÍ KONTROLNÍ LIST (viz Interaktivní osnova „Diagnostika pro intervenci – škálování“) – vytvořte záznam pozorovaného chování dle struktury uvedené v dokumentu, zaměřte se na konkrétní dítě z praxe.
2. **Poradenský rozhovor**- vytvořte grafický přehled okruhů a témat poradenského rozhovoru pro konkrétní dítě z praxe, poté vytvořte návrh baterie otázek (minimálně 5 otázek v každé oblasti) pro konkrétní dítě (v rámci praxe, ideálně pro dítě z předchozího úkolu)– možno inspirovat se metodikou Stop Dropout – část 2 (viz Interaktivní osnova - Poradenský rozhovor - obsah a forma poradenství – pdf dokument)
3. **Analýza textu a komparace** – přečtěte si následující dva dokumenty: Tomášek, J. (2013) SELF-REPORTOVÉ STUDIE KRIMINÁLNÍHO CHOVÁNÍ. a MŠMT (2019). Národní strategie 2019 – 2027 – Primární prevence rizikového chování. Úkol má dvě části, A a B., rozsah cca 2-3 normostrany.

A) Pročtěte a analyzujte dle níže uvedené struktury oba texty, pokuste se zodpovědět položené otázky. Základním východiskem jsou uvedené dokumenty, zároveň můžete však doplnit text i o další zdroje. Doporučený rozsah je maximálně 2 normostrany u části A, tj. 3600 znaků.

Tomášek, J. (2013) SELF-REPORTOVÉ STUDIE KRIMINÁLNÍHO CHOVÁNÍ.

Na co jsou zaměřeny významné self-reportové studie?

Co je nejčastějším zdrojem kriminálního/antisociálního chování

Jaké jsou charakteristiky problémového chování antisociálního charakteru u dětí a mladistvých?

Jaký je význam analýzy biografie jedince při diagnostice chování?

MŠMT (2019) Národní strategie 2019 – 2027 – Primární prevence rizikového chování.

Jaké je vymezení rizikového chování – srovnajte se definicí PECH?

Jako jsou rozdíly mezi selektivní primární prevencí a indikovanou primární prevencí?

Jak probíhá meziresortní spolupráce?

Popište roli metodik prevence – činnost a role – PPP, škola

Jaké faktory zvyšující efektivitu školní primární prevence?

Na závěr sepište i SWOT analýzu dokumentu:

Silné stránky - Vývoj nových metod, které jsou vhodné pro rozvoj silných stránek prevence

Příležitosti - Použití silných stránek pro zamezení hrozeb

Slabé stránky - Odstranění slabin pro vznik nových příležitostí

Hrozby - Vývoj strategií, díky nimž je možné omezit hrozby ohrožující naše slabé stránky

B) Po provedení analýzy obou dokumentů se vyjádřete za sebe, jak podle vás Národní strategie 2019 – 2027 reflektuje zjištění, která přinesl výzkum J. Tomáška (2013). Doporučený rozsah cca 1 normo strana u části B, tj. 1800 znaků.

Písemné seminární práce odevzdejte do příslušných částí Odevzdávárny, do **pondělí 31.5.2022** včetně, nejpozději 5 dní před zkouškou.

Formální náležitosti úkolů

- Úkol uložte pod jménem **PRIJMENI_JMENO_UČO_nazev ukolu** (př. Linhartova_Vera_237204_zaznam chovani) a nahrajte pod stejným názvem i do Odevzdávárny v IS (po přihlášení do IS vyberete v nabídce odkaz STUDENT, následně STUDIJNÍ MATERIÁLY, název předmětu, ODEVZDÁVÁRNÝ, v OPERACÍCH možnost NAHRÁT SOUBOR Z POČÍTAČE a dále postupujete tak, jako když připojujete přílohu k mailu). Podrobný návod na <http://www>.

ped.muni.cz/etechnik/images/stories/navody/odevzdavarny.pdf. Prosím, věnujte zvýšenou pozornost při nahrávání souborů a přesvědčte se, že je vaše práce pod správným názvem, kódem předmětu a ve správné složce.

- Formální náležitosti: Práce bude obsahovat **úvodní stranu s logem fakulty, názvem úkolu, jménem, příjmením a UČO** pro snadnou orientaci, pak bude teprve následovat samotné vypracování. Formátování: písmo velikosti 12, font Calibri, řádkování 1,15, zarovnání do bloku, nadpisy max. písmo velikosti 12.
- Pokud používáte jakýkoliv materiál, nezapomeňte se držet správné formy odborné práce. Držte se odborného jazyka a citačních pravidel, normou pro citování je APA (viz <https://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/pages/view/citation>).
- Práce bez výše uvedených formálních náležitostí (např. malý rozsah, bez uvedení případně použité literatury a zdrojů) nebude přijata.

Věra Linhartová a Věra Vojtová